ECLI:LV:DORT:2017:1010.11200038016.1.S

Lietas Nr. 11200038016
Arhīva Nr. K13-0070-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2017. gada 10. oktobrī

Dobeles rajona tiesa, tiesnese Inga Putra
piedaloties prokurorei Aldai Bitei
aizstāvei Ievai Cīrulei
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. C/, personas kods /personas kods/, apsūdzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. C/ izdarīja zādzību nelielā apmērā.
2016. gada 6. augustā laika posmā no plkst. 15.00 līdz 15.15 /pers. C/, atrodoties pie mājas "Auru stacija", Auru pagastā, Dobeles novadā, un redzot, ka pie mājas ir novietots velosipēds, mantkārīgu motīvu vadīta, iedzīvošanās nolūkā, paņemot un aizbraucot, slepeni nozaga /pers. D/ piederošu sarkanas krāsas velosipēdu, tādējādi cietušajam nodarot materiālo zaudējumu 100 *euro*.
Ar šādām savām darbībām /pers. C/ izdarīja Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Krimināllietā cietušais /pers. D/ nav iesniedzis kaitējuma kompensāciju, jo nozagto riteni atguvis atpakaļ.

[3] Apsūdzētā /pers. C/ uz tiesas sēdēm 2017. gada 14. martā, 2. augustā un 10. oktobrī neieradās, par tiesas sēdēm apsūdzētā tika informēta, nosūtot pavēstes.
Apsūdzētajai piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā, ko apsūdzētā apņemas neatstāt ilgāk par 24 stundām, tādējādi apņemas adresē /adrese/, saņemt tai sūtīto korespondenci.
Ar Dobeles rajona tiesas 2017. gada 14. marta lēmumu tika nolemts apsūdzēto uz tiesas sēdi 2017. gada 2. augustā atvest piespiedu kārtā. Valsts policija lēmumu neizpildīja, jo apsūdzētā netika sastapta ne deklarētajā adresē, ne faktiskajā dzīvesvietā.
Uz visām trim tiesas sēdēm apsūdzētajai nosūtītas pavēstes vienkāršā pasta sūtījumā uz apsūdzētās norādīto faktisko dzīvesvietu, citu adresi tiesvedības laikā apsūdzētā tiesai nav paziņojusi, līdz ar to tiesa atzīst, ka apsūdzētajai par tiesas sēdēm likumā noteiktā kārtībā paziņots.
Apsūdzētā nav informējusi tiesu par neierašanās iemesliem un nav lūgusi lietu iztiesāt 2017. gada 14. martā, 2. augustā un 10. oktobrī bez viņas klātbūtnes. Tiesa apsūdzētās neierašanos uz tiesas sēdēm atzina par neattaisnotu.
Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464. pantu krimināllietu par mazāk smagu noziegumu tiesa var iztiesāt bez apsūdzētā piedalīšanās, ja apsūdzētais atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neierodas uz tiesas sēdi vai ir iesniedzis tiesai lūgumu par krimināllietas iztiesāšanu bez viņa piedalīšanās. Krimināllietu var iztiesāt, ja tiesas sēdē piedalās aizstāvis.
Lai būtu pamats piemērot Kriminālprocesa likuma 464. pantu, tiesai ir jākonstatē vismaz divi gadījumi, kad apsūdzētais: 1) ir bijis informēts par iztiesāšanas vietu un laiku; 2) bijis informēts par neierašanās sekām, tostarp par iespēju lietu iztiesāt bez viņa piedalīšanās; 3) uz tiesas sēdi nav ieradies; 4) neierašanās notikusi bez attaisnojoša iemesla *(sk. Pēc Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta ierosinājuma veikts apkopojums "Tiesu prakse Kriminālprocesa likuma 464. un 465. panta piemērošanā" ieteikumu 4. punkts, http://at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/kriminaltiesibas).*
Uzklausot prokurori un aizstāvi un ņemot vērā to, ka I. Jegorova apsūdzēta mazāk smaga nozieguma izdarīšanā un lietā izpildās visi minētie priekšnoteikumi, tostarp apsūdzētā no savas uzvedības ļāvusi tiesai secināt, ka viņa nevēlas piedalīties iztiesāšanā, un tiesas sēdē apsūdzētās aizstāvībai ir pieaicināta aizstāve I. Cīrule, tiesa atzīst, ka lietu iespējams iztiesāt Kriminālprocesa likuma 464. pantā noteiktajā kārtībā bez apsūdzētās piedalīšanās.

[4] Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. C/ savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un lūdza tiesā neveikt pierādījumu pārbaudi (*lietas 17. un 24. lapa*).
Tiesai nav iespējams noskaidrot apsūdzētās viedokli par pierādījumu pārbaudes izdarīšanu tiesas sēdē, līdz ar to tiesas izmeklēšanā veicama pierādījumu pārbaude.

[5] Tiesa, pārbaudot pierādījumus krimināllietā, atzīst, ka /pers. C/ vaina viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā, ir pilnībā pierādīta ar apsūdzētās savas vainas atzīšanu un šādiem tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā sakarībā.
[5.1] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501. panta 4. punktu tiesas izmeklēšanā pārbaudītas apsūdzētās /pers. C/ kā aizdomās turētās pirmstiesas procesā 2016. gada 6. augustā sniegtās liecības, ka 2016. gada 6. augustā ap plkst. 14.50, ejot garām vecajai vilciena stacijas ēkai Auru pagastā, Dobeles novadā, pamanīja, ka pie ēkas stāv nepiestiprināts sarkanpelēks velosipēds. Tā kā ceļš uz Dobeli bija tāls un naudas transportam nebija, nolēma velosipēdu nozagt. Ar to devās Dobeles virzienā. Netālu no Dobeles robežas viņu apturēja policija. Nekādu materiālu labumu gūt nevēlējās, tikai aizbraut uz Dobeli un velosipēdu atstāt *(lietas 17. lapa).*

[5.2] Ar apsūdzētās /pers. C/ lēmumā par personas atzīšanu par aizdomās turēto pausto attieksmi, ka vainu atzīst un nožēlo, kā arī ar apsūdzības izsniegšanas gaitā pausto attieksmi, ka vainu atzīst un nožēlo (*lietas 16., 24. lapa).*

[5.3] Ar cietušā /pers. D/ tiesas sēdē sniegto liecību, ka 2016. gada 6. augustā bijis ciemos Auru pagastā, Dobeles novadā, mājās "Auru stacija", kur savu riteni uz neilgu laiku bija atstājis pie mājas. Kad iznācis, riteņa vairs nebija. Ar drauga riteni apbraukājis apkārtni, riteni neatrada, saprata, ka tas ir nozagts un zvanīja policijai. Norādījis, ka ritenis bija sarkans. Pēc neilga laika policija atveda viņam uzrādīšanai riteni, tas bija viņa, tāpēc rakstīja policijai iesniegumu, lai sauc personu pie atbildības. Vainīgā sieviete sēdēja policijas mašīnā.

[5.4] Ar 2016. gada 6. augusta /pers. D/ iesnieguma protokolu par nozagto velosipēdu (*lietas 6. lapa*).

[5.5] Ar cietušā /pers. D/ 2016. gada 6. augustā sniegtajām liecībām, ka 2016. gada 6. augustā ap plkst. 15.00 atbrauca ar velosipēdu uz Auru pagastu Dobeles novadā, uz mājām "Auru stacija" un nolika savu velosipēdu pie mājas nepiestiprinātu. Velosipēds ir sarkanpelēks ar bagāžnieku un grozu aizmugurē. Pēc 15 minūtēm izgāja no mājas un konstatēja, ka velosipēda tur vairs nav. Saprata, ka velosipēds ir nozagts, jo, apbraukājot apkārti, to neatrada, tāpēc ziņoja policijai. Pēc 30 minūtēm piebrauca policijas darbinieki un uzrādīja velosipēdu, ko atpazina kā savu *(lietas 8. lapa)*.

[5.6] Ar 2016. gada 6. augusta apskates protokolu un foto tabulu. Apskates protokolā norādīts, ka tiek apskatīts velosipēds sarkanā un pelēkā krāsā, tam ir metāla grozs un bagāžnieks, atstarotāji, lukturītis un divās vietās uzraksts "Hera". Tika veikta fotografēšana. Velosipēds izņemts un atdots īpašniekam /pers. D/ (*lietas 9., 10. lapa*).

[5.7] Ar /pers. D/ parakstu par sava velosipēda saņemšanu (*lietas 11. lapa*).

[5.8] Ar Valsts policijas inspektora 2016. gada 6. augusta ziņojumu, ka 2016. gada 6. augustā, veicot darba pienākumus, ap plkst. 15.50 pēc informācijas saņemšanas par nozagtu velosipēdu brauca Auru vizienā. Ceļa Bauska- Dobele 5. kilometrā ievēroja sievieti, kura stumj velosipēdu. Sieviete bija /pers. C/, kam pieder velosipēds, nezināja, paskaidroja, ka ir atradusi to mētājamies zemē (*lietas 12. lapa*).

[6] Saskaņā ar Krimināllikuma 1. panta pirmo daļu pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi Krimināllikumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija ir pilnīgas atbilstības konstatēšana starp nodarījuma faktiskajām pazīmēm un Krimināllikuma normā paredzētā konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm, proti, pilnībā jāsakrīt faktiskajam un tiesiskajam sastāvam. Kvalificējot noziedzīgo nodarījumu, tiek salīdzināti juridiski nozīmīgi notikuma apstākļi, kuri noskaidroti ar attiecināmiem, pieļaujamiem, ticamiem, pietiekamiem pierādījumiem, ar Krimināllikumā paredzēta noziedzīga nodarījuma sastāva obligātajiem elementiem (objekts, objektīvā puse, subjekts, subjektīvā puse). Turklāt par subjektīvās puses patieso saturu liecina ne tikai liecības, bet arī ar pierādījumiem konstatētā personas rīcība.

Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēta atbildība par zādzību nelielā apmērā un šī nodarījuma objekts ir fiziskas vai juridiskas personas mantiskās intereses, konkrētajā gadījumā – cietušā /pers. D/ mantiskās intereses. Lietā noskaidrots, par ko nav šaubu, ka apsūdzētā apsūdzībā norādītajā laikā un vietā, un pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem ir izdarījusi cietušā /pers. D/ piederošas mantas velosipēda zādzību.

Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā nozieguma objektīvā puse izpaužas kā darbība – zādzība. Lietā nav šaubu, ka apsūdzētās /pers. C/ apsūdzībā norādīto darbību rezultātā ir veikta citai personai piederošas mantas zādzība. Sākotnēji policijas darbinieks ziņojis, ka, uz ceļa sastopot /pers. C/ ar ritenu, viņa esot teikusi, ka atradusi to zemē, taču vēlāk policijas iecirknī, liecinot kā aizdomās turētā, norādījusi, ka ritenis nepiestiprināts atradies pie mājām "Auru stacija", Auru pagastā, Dobeles novadā, un ka, ejot garām, nolēmusi to nozagt, lai ar to aizbrauktu uz Dobeli.

Lietā nav šaubu, ka /pers. C/ atzīstama par noziedzīga nodarījuma subjektu.

Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi raksturo tiešs nodoms, proti, persona apzinās savu darbību kaitīgumu, paredz zaudējumu nodarīšanu mantas īpašniekam, un viņa vēlas šo mantu iegūt. Tiesa atzīst, ka ar pašas apsūdzētās /pers. C/ sniegto liecību lietā ir pierādīta arī noziedzīgā nodarījuma subjektīvā puse.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124. panta piektajai daļai pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību.

Tiesai, pārbaudot lietā savāktos pierādījumus, nerodas nekādas šaubas, kas atbilstoši Kriminālprocesa likuma 19. pantam būtu vērtējamas par labu apsūdzētajai.

Izvērtējot tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus, tostarp apsūdzētās pirmtiesas kriminālprocesā sniegto liecību, kurā apsūdzētā savu vainu atzīst pilnībā, tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīts /pers. C/ celtajā apsūdzībā norādītais apstākļu kopums, proti, ar lietā savāktajiem pierādījumiem apstiprināts, ka /pers. C/ veikusi apsūdzībā norādītās darbības – zādzību nelielā apmērā.

Visi pierādījumi iegūti un nostiprināti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, līdz ar to pieļaujami pierādīšanā, ir savstarpēji konsekventi un sakritīgi, un papildina viens otru, līdz ar to uzskatāmi par ticamiem un apsūdzībā norādīto apstākļu kopuma pierādīšanai pietiekamiem.

Tiesa, vērtējot apsūdzētās darbību juridisko kvalifikāciju pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas, atzīst to par pareizu.

[7] Ņemot vērā, ka apsūdzētās darbības ir pareizi kvalificētas un viņas vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas ir pierādīta, pastāv pamats Kriminālprocesa likuma 520. pantā paredzētā notiesājošā sprieduma taisīšanai.

[8] Saskaņā ar Krimināllikuma 180. panta pirmo daļu par zādzību nelielā apmērā soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Soda veidu un mēru tiesa noteic saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 35. un 46. pantu. Taču Kriminālprocesa likuma 521. pants paredz, ka tiesa var taisīt notiesājošu spriedumu, nepiespriežot sodu, ja konstatē šā likuma 379. panta pirmās daļas 1. un 3. punktā minētos apstākļus.

Kriminālprocesa likuma 379. panta pirmās daļas 1. punkts noteic šādus apstākļus: izdarīts noziedzīgs nodarījums, kuram ir noziedzīga nodarījuma pazīmes, bet ar kuru nav radīts tāds kaitējums, lai piespriestu kriminālsodu.

Krimināllikums 59. panta trešā daļa noteic, ka tiesa personu var atbrīvot no soda arī šā likuma 58. pantā paredzētajos gadījumos. Krimināllikuma 58. panta pirmajā daļa paredzēts gadījums, kad ar noziedzīgo nodarījumu nav radīts tāds kaitējums, lai vajadzētu piespriest kriminālsodu.

[9] Atbrīvojot personu no soda saskaņā ar Krimināllikuma 58. panta pirmās daļas nosacījumiem, tiesai ir pienākums izvērtēt radītā kaitējuma smaguma pakāpi un jāpamato, kādēļ radītais kaitējums nav tāds, lai vajadzētu piespriest kriminālsodu.

Lai arī ikkatrs noziedzīgs nodarījums ir kaitīgs pats par sevi, izšķiroša nozīme ir radītā kaitējuma smaguma pakāpei. Konkrētajā lietā tiesas vērtējumā radītais kaitējums ir maznozīmīgs. Lai arī nav pamata apgalvot, ka velosipēds 100 *euro* vērtībā ir nebūtiska mantiska interese, par svarīgāku šajā lietā tiesa atzīst apstākli, ka neilgi pēc velosipēda nozagšanas, aptuveni 30 minūšu laikā velosipēds cietušajam atdots nebojāts, nekādu materiāla vai citāda rakstura pretenziju cietušajam pret apsūdzēto nav. Nozagtās mantas atdošana nebojātā stāvoklī nenozīmē, ka noziedzīgs nodarījums nav noticis un par to strīda nav, jo tiesa jau iepriekš atzinusi, ka ir pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai, taču tiesas vērtējumā kaitējums nav tik liels, lai /pers. C/

piemērotu krimināLsodu. Vērtējot, vai apsūdzētās atbrīvošana no soda neapdraud sabiedrības intereses, tiesas vērtējumā neapdraud, jo konkrētajam noziedzīgajam nodarījumam ir gadījuma raksturs, apsūdzētā, neskatoties uz savu cieņījamo vecumu, ir pieļāvusi tikai vienu administratīvo pārkāpumu un vienu noziedzīgu nodarījumu 1991. gadā, kam sodāmība dzēsta. Šie apstākļi dot pamatu ticēt apsūdzētajai, ka velosipēda zadzība izdarīta nolūkā nokļūt līdz Dobelei, nevis izmantot, piemēram, pārdodot, lai uzlabotu savu finansiālo stāvokli. Lēmums nozagt velosipēdu, pieņemts pārsteidzīgi un nepārdomāti, neizsverot iespējamos riskus un tiesiskās sekas.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka lietā ir taisāms notiesājošs spriedums, /pers. C/ nepiespriežot sodu.

[10] Apsūdzētajai piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā (*lietas 19. lapa*). Drošības līdzeklis atstājams negrozīts, līdz spriedums stāsies spēkā.

[11] Tiesas sēdē pēc norīkojuma apsūdzētās /pers. C/ aizstāvībai piedalījās zvērināta advokāte I. Cīrule.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 84. pantam un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" par advokāta darbu pēc tiesas norīkojuma tiesas sēdē I. Cīrulei atlīdzināmi 65 *euro*. Apsūdzētā ir norādījusi, ka ir maznodrošināta. Kau arī dokumentālu pierādījumu lietā nav, tiesai nav pamata neticēt, ka personas materiālais stāvoklis liedz samaksāt šādus izdevumus, tāpēc apsūdzētā no samaksas par aizstāvja palīdzību ir atbrīvojama.

[12] Iztiesājot lietu, tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. pantu izlemj par turpmāko rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem. Lietiskais pierādījums – velosipēds "Hera" atdodams cietušajam /pers. D/.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 368., 520., 521, 523., 527.-530. pantu, tiesa

nosprieda

atzīt par vainīgu /pers. C/ noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā, **atbrīvojot no soda.**

Atstāt negrozītu drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – līdz spriedums stāsies spēkā.

Atbrīvot /pers. C/ no procesuālajiem izdevumiem tiesā.

Segt no valsts līdzekļiem procesuālos izdevumus – aizstāves Ievas Cīrules darba samaksu tiesas sēdē 65 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Dobeles rajona tiesai.

Pilna sprieduma pieejamības diena 2017. gada 10. oktobris.

Tiesnese I. Putra